

2019-05-02

Diarienummer: Ä 2019-303

Finansdepartementet

Remissvar - Slutbetänkandet Stöd för validering eller kompetensåtgärder i samband med korttidsarbete (SOU 2019:10)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Bakgrund

Utredningen om ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete presenteras i två delar, där detta remissvar berör slutbetänkandet. I delbetänkandet (SOU2018:66) föreslås ett system där korttidsarbete kan införas oavsett konjunkturläge, utifrån företagsspecifika förutsättningar. Dessa förutsättningar ska vara en extern och oförutsedd händelse som övergående påverkar företagets verksamhet i mycket hög grad, exempelvis svårigheter i leverans av råvaror eller oförutsedda restriktioner avseende tillträde till andra marknader. Tillväxtverket föreslås vara den myndighet som gör bedömningen huruvida rätt till stöd föreligger. Förslaget harmonierar med andra europeiska länders lagstiftning och bedöms därför göra svenska företag mer konkurrenskraftiga gentemot sina europeiska motsvarigheter.

Slutbetänkandet avhandlar möjligheten till statlig finansiering av företags kompetensåtgärder under korttidsarbete, oavsett om det är konjunkturbaserat eller företagsspecifikt. Syftet med detta är att stärka företagens konkurrenskraft och värna sysselsättningen. Det grundläggande antagandet är att det under en högkonjunktur saknas tid till kompetensåtgärder, medan det under en lågkonjunktur saknas finansiering. Förslaget avser att lösa det sistnämnda.

Slutbetänkandets förslag

Slutbetänkandet föreslår att företag som infört korttidsarbete ska få statlig finansiering för 60 % av kostnaderna för kompetensutvecklande åtgärder och validering riktade till arbetsbefriad personal. Beloppet täcker bara åtgärder som utförs under halva den arbetsbefriade tiden. Det är inget krav att företag ska arbeta med kompetensutveckling under korttidsarbete. Kompetensutvecklande åtgärder vid korttidsarbete ska vara diskuterat mellan arbetsgivare och fackförening och skrivas in i avtalen.

Det finns inget tak för kostnader; vare sig gränser per företag, per individ eller avseende timkostnad. Det finns ej heller någon statlig kontroll vad medlen kan användas till, då den föreslagna kontrollfunktionen Skatteverket endast ska följa upp att det ekonomiska regelverket följs.

Utredaren menar att då bidraget är generellt och inte selektivt så är det inte att betrakta som statsstöd enligt EU-rätten och behöver därför inte godkännas av Europeiska Kommissionen.

Det föreslås vidare att Tillväxtverket ska få i uppgift att sprida kunskap om nytta med validering och kompetensåtgärder under korttidsarbete.

Förslaget föreslås träda i kraft 1 januari 2020.

Tillväxtverkets ställningstaganden

Tillväxtverket bedömer att ansatsen att företag ska kunna fokusera på kompetensförsörjning under arbetsbefriad tid är positiv och att den i händelse av lågkonjunktur kan vara en av de komponenter som säkerställer en bibehållen kapacitet inför en konjunkturvändning.

Tillväxtverket vill upprepa synpunkten från tidigare remissvar att ett uppdrag att ansvara för bedömningen av ansökningar om korttidsarbete förutsätter erforderliga resurser och tydliga förutsättningar. Detsamma gäller ett eventuellt uppdrag att sprida kunskap om nytta med validering och kompetensåtgärder under korttidsarbete. Tillväxtverket ställer sig positiv till att ansvara för detta uppdrag, då vi har god kunskap om strategiskt kompetensförsörjningsarbete ur ett näringslivsperspektiv. Ett uppdrag att sprida kunskap kring framgångsrika metoder att arbeta med kompetenshöjande åtgärder och därigenom stötta företag med begränsad erfarenhet i frågan, skulle ligga väl i linje med Tillväxtverkets verksamhet.

Stödet är avsett för validering och kompetenshöjande insatser riktade till individer, inte till företag. För att säkra den långsiktiga effekten av insatserna förutsätts att de enskilda företagen har en god bild av vilka behov de har inom kompetensförsörjningsområdet, vilket inte nödvändigtvis alltid är fallet. Tillväxtverket skulle därför vilja se en möjlighet att använda delar av detta stöd till en översyn av det enskilda företags strategiska kompetensförsörjning.

Trots en statlig finansieringsgrad på 40 % kan det för enskilda företag eventuellt kvarstå svårigheter att finansiera kompetenshöjande insatser. Man kan därför överväga att se över befintliga möjligheter att använda fonderade vinstmedel till kompetenshöjande insatser samt, om så inte är möjligt, överväga om det vore önskvärt att komplettera befintligt regelverk för att möjliggöra detta.

Utredningen bedömer att EU:s statsstödsregler inte berörs då det är fråga om ett icke-selektivt stöd. Temporärt korttidsarbete kan införas hos en enskild arbetsgivare enbart efter godkännande av Tillväxtverket, vilket skulle kunna ses som en selektiv åtgärd som gör att artikel 107.1 skulle vara tillämplig. Den fortsatta beredningen kan därför ytterligare behöva överväga förhållandet till EU:s statsstödsregler.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Patrik Möllerström har varit föredragande. I handläggningen har också Anna Manhem Laurin, Björn Langbeck, Josef Lannemyr, Monika Kväl och Peter Blomquist deltagit.

Gunilla Nordlöf

Patrik Möllerström